

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
SOCIALINĖS POLITIKOS GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS
RESPUBLIKOS LIETUVOS GYVENTOJŲ GENOCIDO IR REZISTENCIJOS
TYRIMO CENTRO ĮSTATYMO NR. VIII-238 5 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP-561 IR LIETUVOS RESPUBLIKOS GYVENTOJŲ
REGISTRO ĮSTATYMO NR. I-2237 11 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP-562“ PROJEKTO
(TAP-21-1207(3); TAIS NR.: 21-28248(4))**

2021-10-22 Nr. NV-2620

Vilnius

Projekto rengėjas: Kultūros ministerija.

Projekto tikslas: pateikti Vyriausybės išvadą (*iš esmės pritarti, tačiau pasiūlyti tobulinti atsižvelgiant į pastabas ir pasiūlymus*) įstatymų projektams (parengtiems Seimo Laisvės kovų ir valstybės istorinės atminties komisijos), kuriais siūloma:

- Papildyti Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos centro (toliau – Centras) funkcijas naujomis (Projektas Nr.1):

- 1) inicijuoja, skatina ir remia memorialinių kompleksų, paminklų statybos, atminimo ženklų, kino filmų, monografijų kūrimo projektus ir skelbia viešus konkursus jiems įgyvendinti Lietuvos Respublikos teritorijoje ir už jos ribų;
- 2) inicijuoja ir organizuoja laisvės kovotojų, rezistentų ir kitų asmenų, nužudytų Lietuvos Respublikos teritorijoje okupacinių režimų metu, palaikų paiešką;
- 3) kaupia, tvarko ir saugo laisvės kovotojų, rezistentų ir kitų asmenų, nužudytų Lietuvos Respublikos teritorijoje okupacinių režimų metu identifikavimui reikalingus duomenis;
- 4) remiantis istoriniais šaltiniais ir Lietuvos gyventojų registro duomenimis, ieško okupacinių režimų metu Lietuvos Respublikos teritorijoje ir už jos ribų žuvusiųjų ir/ar nužudytų laisvės kovotojų, rezistentų ir kitų asmenų bei jų giminių, organizuoja palaikų identifikavimą; tam tikslui organizuoja kaupimą ar kaupia genetinių (DNR) ir biologinių mėginių bazę.

- Papildyti Gyventojų registro nuostatas dėl duomenų teikimo ir naudojimo (Projektas Nr.2), kad informacija apie giminytės ir svainytės ryšius gali būti teikiama Centrai – organizuojant laisvės kovotojų, rezistentų ir kitų asmenų, žuvusiųjų ir/ar nužudytų okupacinių režimų metu, palaikų identifikavimą, ieškant jų giminių.

Dabartinė situacija: Centras jau ne vienerius metus vykdo laisvės kovotojų, pokario aukų (partizanų) palaikų identifikavimo darbus, turi patirties, susijusios su DNR tyrimų naudojimu žuvusiųjų palaikams identifikuoti, asmenų DNR pavyzdžių kaupimu. Atsižvelgiant į tai, kad poreikis identifikuoti pokario pasipriešinimo kovose žuvusių asmenų palaikus didėja ir susijusios veiklos apimtys plečiasi, siūloma tikslinti esamą teisinį reglamentavimą.

Esmė: siūloma esmės pritarti Įstatymo projektams, tačiau pasiūlyti Seimui juos tobulinti pagal pastabas papildant, kad Centras inicijuoja, skatina ir remia memorialinių kompleksų, paminklų statybos, atminimo ženklų, kino filmų, monografijų kūrimo projektus ir skelbia viešus konkursus jiems įgyvendinti Lietuvos Respublikos teritorijoje ir už jos ribų, prieš tai suderinus veiksmus su atitinkama užsienio valstybe; tikslinti sąvokų apimtį ir vartojimą; įstatymų projektų įsigaliojimo terminą (dab. 2021 m. liepos 1 d.); atsižvelgiant į tai, kad Lietuvos Respublikos laisvės gynėjo teisinio statuso įstatyme Laisvės gynėjo teisinio statuso pripažinimo komisijai

pavestų klausimų nagrinėjimas susijęs su Centro vykdomomis funkcijomis, siūlytina papildyti Projekto Nr. 1 1 straipsniu keičiamo įstatymo 5 str. nauju punktu, kuriame būtų nustatyta, kad Centras atlieka Laisvės gynėjo teisinio statuso įstatyme nurodytos Laisvės gynėjo teisinio statuso pripažinimo komisijos sekretoriato funkcijas ir kt.

Atitiktis Vyriausybės programai: tiesiogiai Vyriausybės programos nuostatų neįgyvendina.

Derinimas:

- Projektas suderintas su Krašto apsaugos ministerija, Švietimo, mokslo ir sporto ministerija, Sveikatos apsaugos ministerija, Užsienio reikalų ministerija. Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimų centras iš esmės pritarė.
- Į Teisingumo ministerijos, Finansų ministerijos ir Vidaus reikalų ministerijos pastabas atsižvelgta.

Dalykinio vertinimo išvada:

- ✓ Teikiamas Projektas patikslintas pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės išvadoje Nr. NV-2184 pateiktas pastabas ir pasiūlymus, apsvarstytas Tarpinstituciniame pasitarime (2021-10-12) ir patikslintas pagal pateiktas pastabas.
- ✓ Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės išvadoje Nr. NV-2618 pastabų ar pasiūlymų nėra.
- ✓ Siūloma svarstyti Vyriausybės posėdyje.

Socialinės politikos grupės patarėja

Nomeda Poderienė